

Daňové zatížení práce

Robert Jahoda

- **Studenti** *smíci zapsaní studenti do studia / představitel*
 - Seznání / a udržování
 - Fotografie
 - Poslat e-mail
 - Diskusní fórum
 - Registrace udělování výjimek | problémy | nápověda
 - Studentská anketa: moje odpovědi | veřejné odpovědi | nápověda

• **Studijní materiály** *nápověda*

- Manipulace se studijními materiály
- Soletní odpojování či kopírování stromu studijních materiálů
- Interaktivní osnovy - zřehledněte svoje materiály
- Nápovědy: o e-learningu obecně, osnovy, manipulace se st. materiály

• **Odpovědníky** *nápověda*

• Zadání úkolu: studenti odpovídají - napi. Vyzkoušejte se, Test, Průzkum, Oživený text, Procvičování.

Obsah dnešní prezentace

- **CÍL:** diskutovat vliv daní na rozhodnutí jedince nabízet práci
- Ukazatele měřící zdanění práce
- Diskutovat dopad daní na nabídku práce
- Diskutovat metodologické problémy
- Představit některé výsledky

Daňová teorie – funkce daní

- FISKÁLNÍ – zdanění práce ve vyspělých zemích tvoří výrazný veřejný příjem (v ČR přes 55 % daňových příjmů)
- REDISTRIBUCE – PIT nejvýznamnějším redistribučním kanálem na příjmové straně
- EFEKTIVNOST – vliv na chování jedinců → ovlivňují nabídku práce

Oblasti výzkumu

- MAKROPOHLED – vliv celkového daňového zatížení práce na celkovou zaměstnanost a dlouhodobý ekonomický růst
 - např. Joumard (2001) uvádí, že podle modelů Evropské komise vyvolá pokles zdanění práce o 1 % HDP v dlouhém období růst zaměstnanosti o 0,97 %
- MIKROPOHLED – dopad zdanění na individuálního jedince

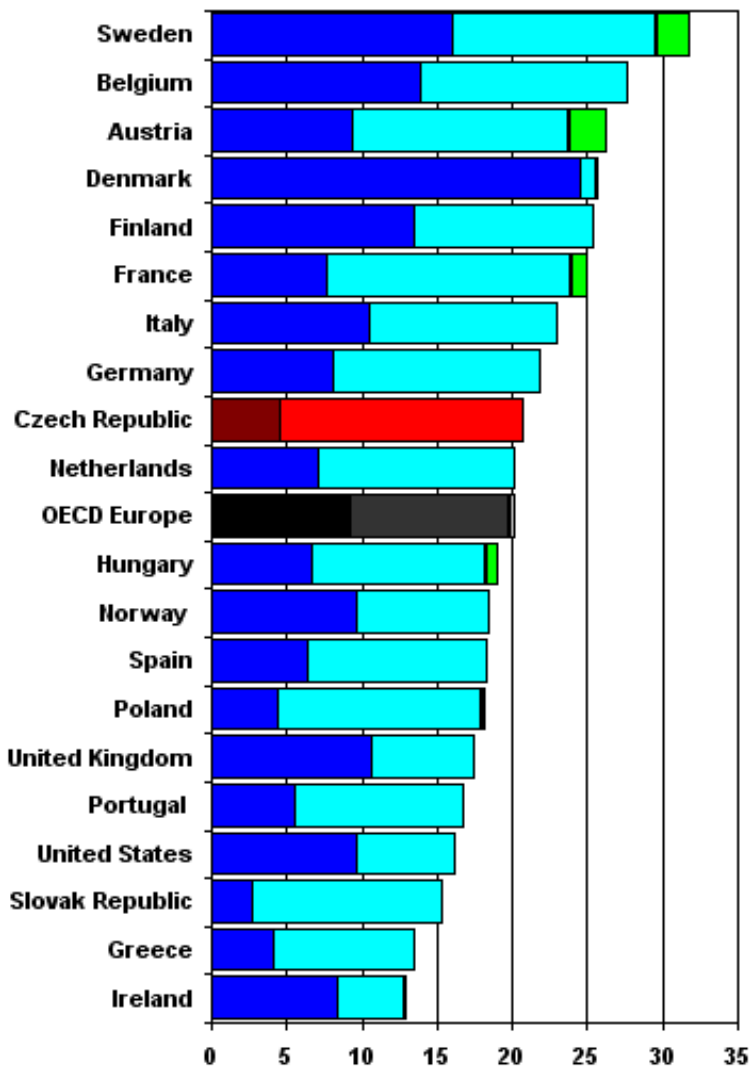

Měření daňového zatížení práce

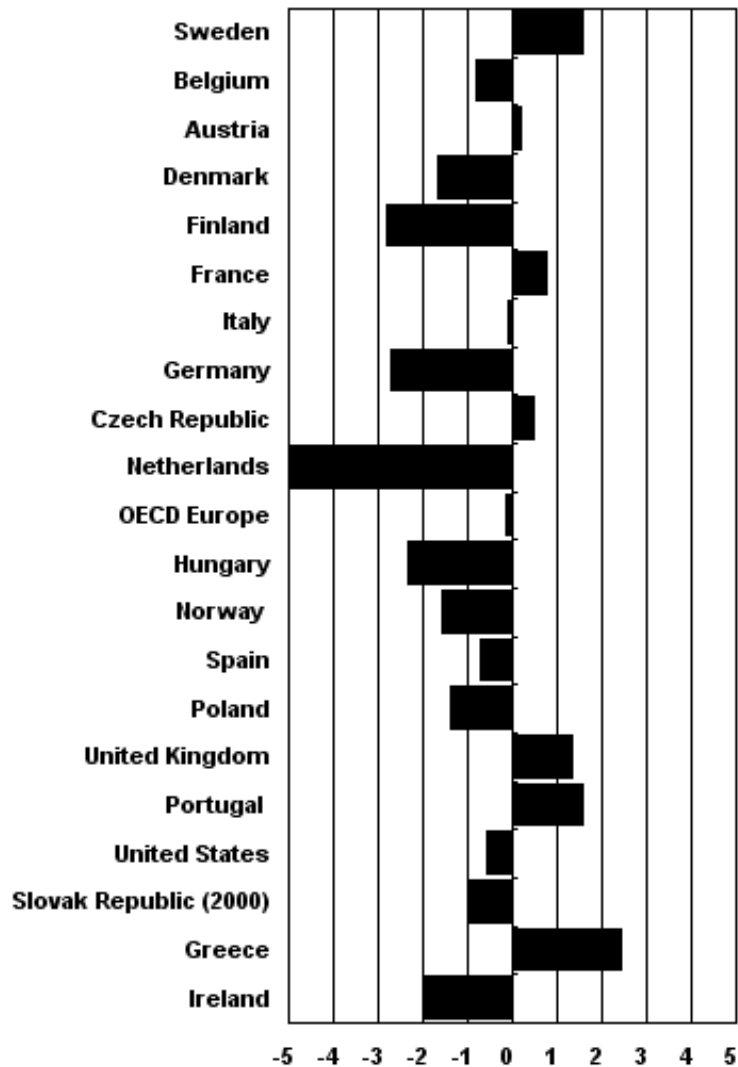
- Literatura definuje širokou oblast ukazatelů, pomocí kterých lze měřit daňové zatížení práce
 - Makro: zahrnutí různých proměnných
 - Mikro: vychází z ukazatelů lokální progrese; různé proměnné a jedinci
- V příspěvku představím: AETR, METR, efektivní daň na náklady práce

Revenue Statistics (OECD, 2007)

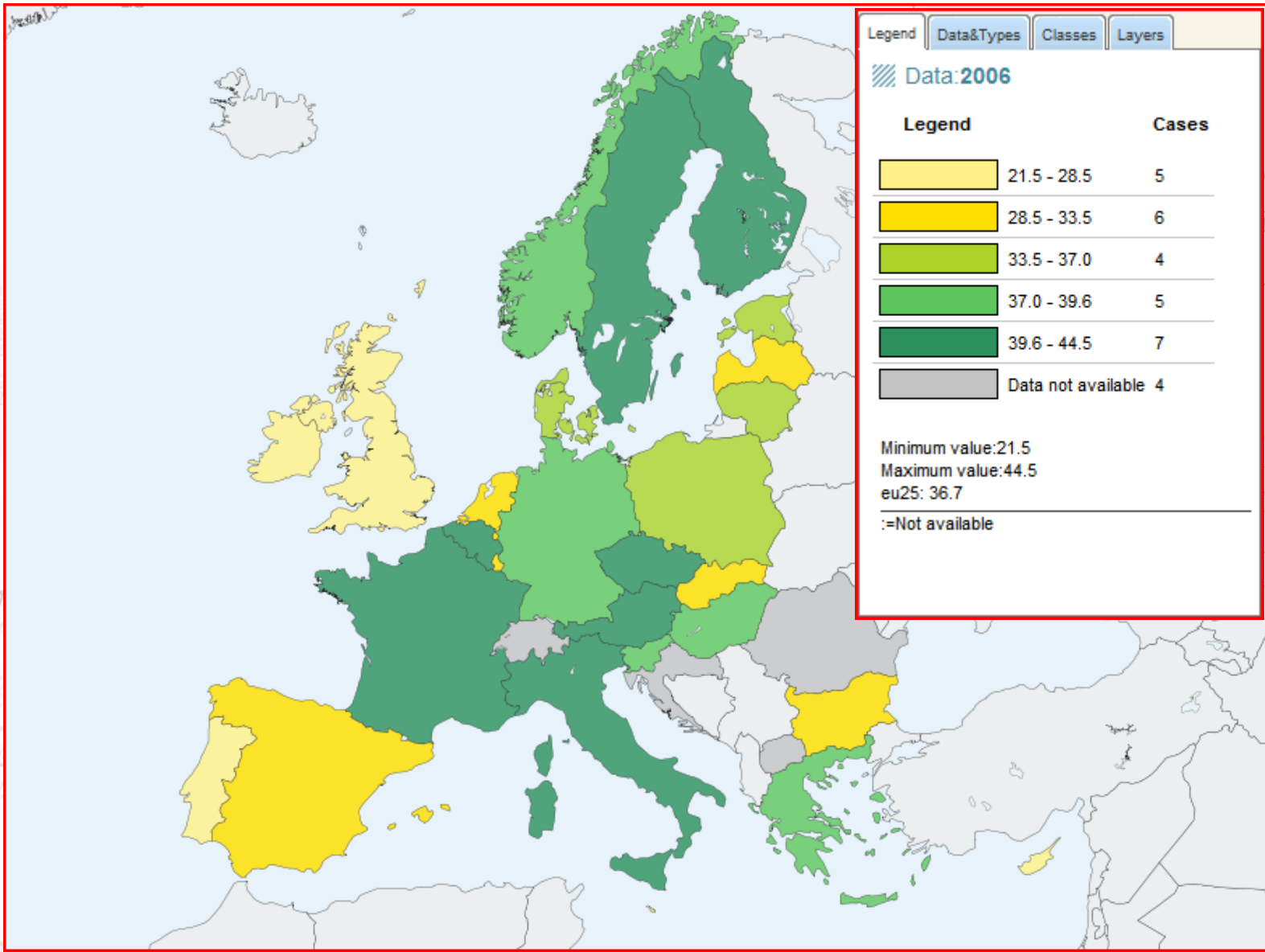
Daňové zatížení práce v % HDP (1100+2000+3000)
2005

Změna daňového zatížení práce v % HDP
mezi 1995 a 2005

Implicit tax rate on labour (Eurostat)

Comparison of total tax wedge (OECD, TW:13)

Country	Total tax wedge 2007	Annual change 2007/06 (in percentage points)			
		Tax wedge	Income tax	Employee SSC	Employer SSC
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
Belgium	55.5	0.0	0.042	0.006	-0.029
Hungary	54.4	2.5	0.550	1.988	-0.045
Germany	52.2	-1.1	0.159	-0.611	-0.613
France	49.2	-1.0	-0.966	0.092	-0.126
Austria	48.5	0.3	0.278	0.000	0.000
Italy	45.9	0.3	0.118	0.227	0.000
Sweden	45.4	-2.4	-2.471	-0.004	0.080
Netherlands	44.0	-0.4	0.601	-1.207	0.250
Finland	43.7	-0.5	-0.431	-0.027	0.000
Czech Republic	42.9	0.3	0.316	0.000	0.000
Poland	42.8	-0.9	0.109	-0.965	0.000
Turkey	42.7	0.0	-0.020	0.000	0.000
Greece	42.3	0.4	0.401	0.000	0.000
Denmark	41.3	0.1	0.134	-0.047	-0.022
Spain	38.9	-0.2	0.014	0.017	-0.265
Slovak Republic	38.5	0.0	0.018	0.000	0.000
Luxembourg	37.5	1.0	0.663	0.315	0.001
Norway	37.5	0.1	0.478	0.031	-0.391
Portugal	37.4	0.0	-0.004	0.000	0.000
United Kingdom	34.1	0.1	0.023	0.019	0.022

Mikroekonomický pohled na zdanění práce

- V prvopočátku konstruovány ukazatele zdanění (míry náhrad) sledující „průměrného“ zaměstnance
- Postupně rozšiřován okruh zaměstnanců a jejich příjmů
 - příkladem každoroční srovnávací studie Taxing Wages (mezi roky 1996-98 The Tax/Benefit Position of Employees), která též zahrnuje dopad dávek

Taxing wages

- definováno několik typů domácností

Family-type :	single no ch	single no ch	single no ch	single 2 ch	married 2 ch	married 2 ch	married 2 ch	married no ch
Wage level (% of Average wage):	67	100	167	67	100-0	100-33 ¹	100-67 ¹	100-33 ¹
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)

- počítány průměrné efektivní daňové sazby (AETR) → důchodový efekt
- počítány mezní efektivní daňové sazby (METR) → substituční efekt
- Komparativní přehled, nutná zjednodušení → přístup je příliš „statický“

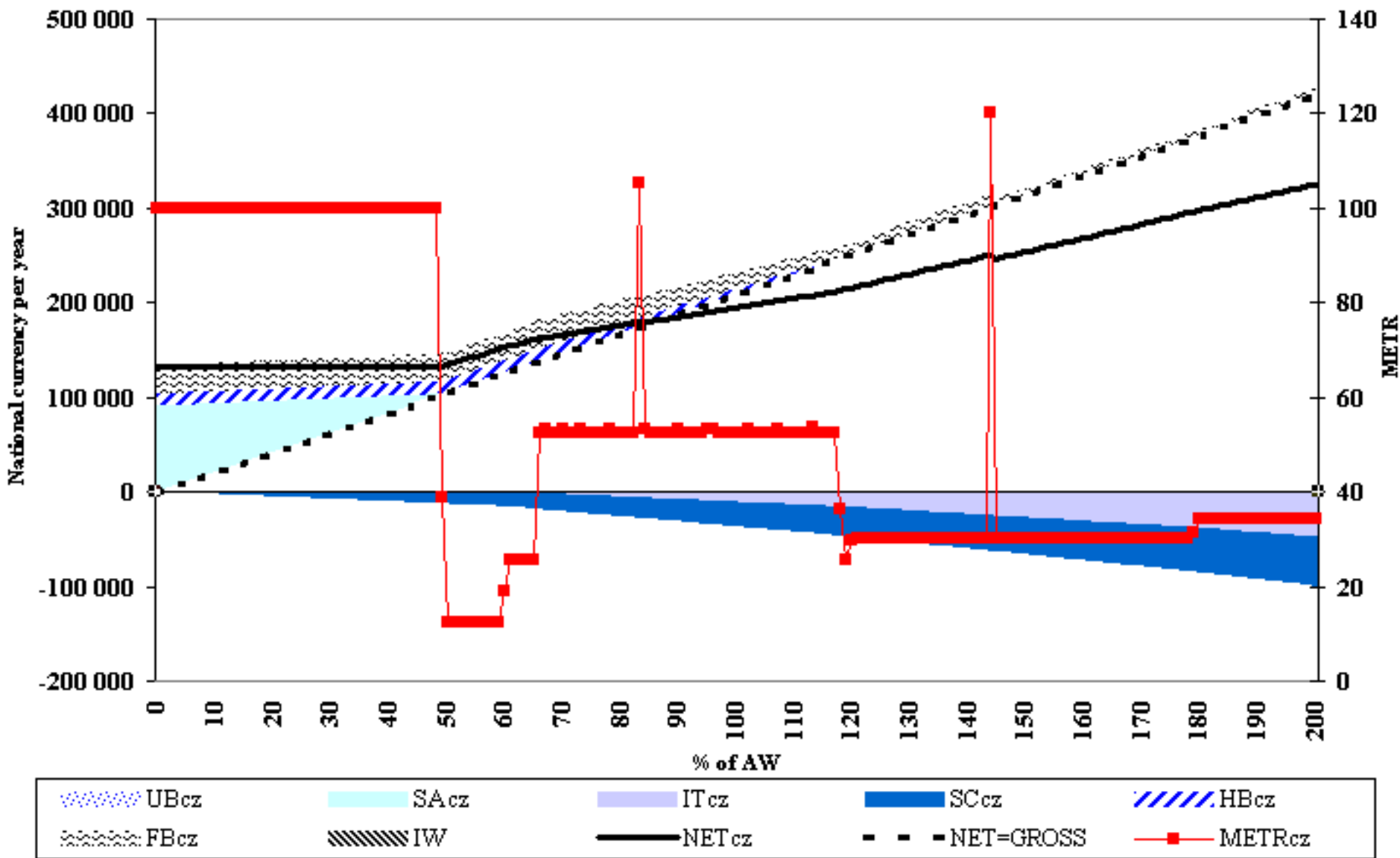

Posun v mikroekonomické části

- snaha postihnout:
 - širší okruh domácností
 - specifika daňového a dávkového systému
 - širší okruh příjmů (typicky 0-200 % AW)
- příkladem výstupů: OECD (2006)
Benefits and Wages: gross/net replacement rates, country specific files and tax/benefit models

Czech Republic 2004

One-earner-couple with 2 children, not eligible for unemployment insurance benefits

Užití AETR a METR sazeb

- hledání „pastí neaktivity“, např.:
 - ochota zvýšit svůj příjem prací – METR(ep)
 - ochota vstoupit na trh práce po období neaktivity – METR(in)
 - ochota vstoupit na trh práce během období nezaměstnanosti (nemoci) – METR(un)
 - dojíždění za prací, hendikepované osoby, starší zaměstnanci, „šedá ekonomika“, ...
- ex-ante a ex-post hodnocení dopadů vládních politik (akce/neakce → transformace a ekonomický růst)

Další posun v mikroekonomické oblasti

- Snaha propojit modelové domácnosti s reálnou demografickou situací:
 - ekonometrické metody na náhodných výběrových souborech (WFTC – IFS)
 - na základě úplných dat o příjemcích sociálních dávek (VUPSV)
 - tvorba mikrosimulačních modelů postavených na datech ze statistických zjišťování (Jan Pavel, Daniel Münich; EUROMOD)

Slabiny užití metod u modelových domácností

- Modelové výpočty postaveny na předpokladech a zjednodušeních
 - vnější ekonomické prostředí nezohledněno, regionální rozdíly, některé dávky „modelovány“ (výdaje domácností), volnost jednání jedince omezena, omezen výběr domácností, nezohledňuje SSCer
- vypočtená sazba nic neříká o reakci domácnosti ani jaká je četnost výskytu
 - domácnost je určitě odražena při mezním zdanění 100 %, jaká sazba je ale „mezní – demotivující“?
 - pokud indikujeme past neaktivity, očekáváme zde domácnosti?
- rozhodování zjednodušeno na finanční pobídky
 - nefinanční odměny, radost z práce, vliv tradice (morálky)
- předpoklad dokonale informovaného, racionálně jednajícího jedince
 - domácnost nárokuje dávky, posuzuje 1/12 ročního příjmu, volí finančně výhodnější strategii (SZM), reaguje adekvátně na změny efektivního zdanění, faktor časového období

Otázka zahrnutí SSCer

▫ HP 10.000 → ČP 7.200

– 3.500 SSCer + 1.250 SSCee + 1.550 PIT

– $ATR = 1 - (10.000 - 1.250 - 1.550) / 10.000 = 28 \%$

▫ HP 12.000 → ČP 7.200

– 1.500 SSCer + 3.250 SSCee + 1.550 PIT

– $ATR = 1 - (12.000 - 3.250 - 1.550) / 12.000 = 40 \%$

Slabiny užití metod při využití reálných dat

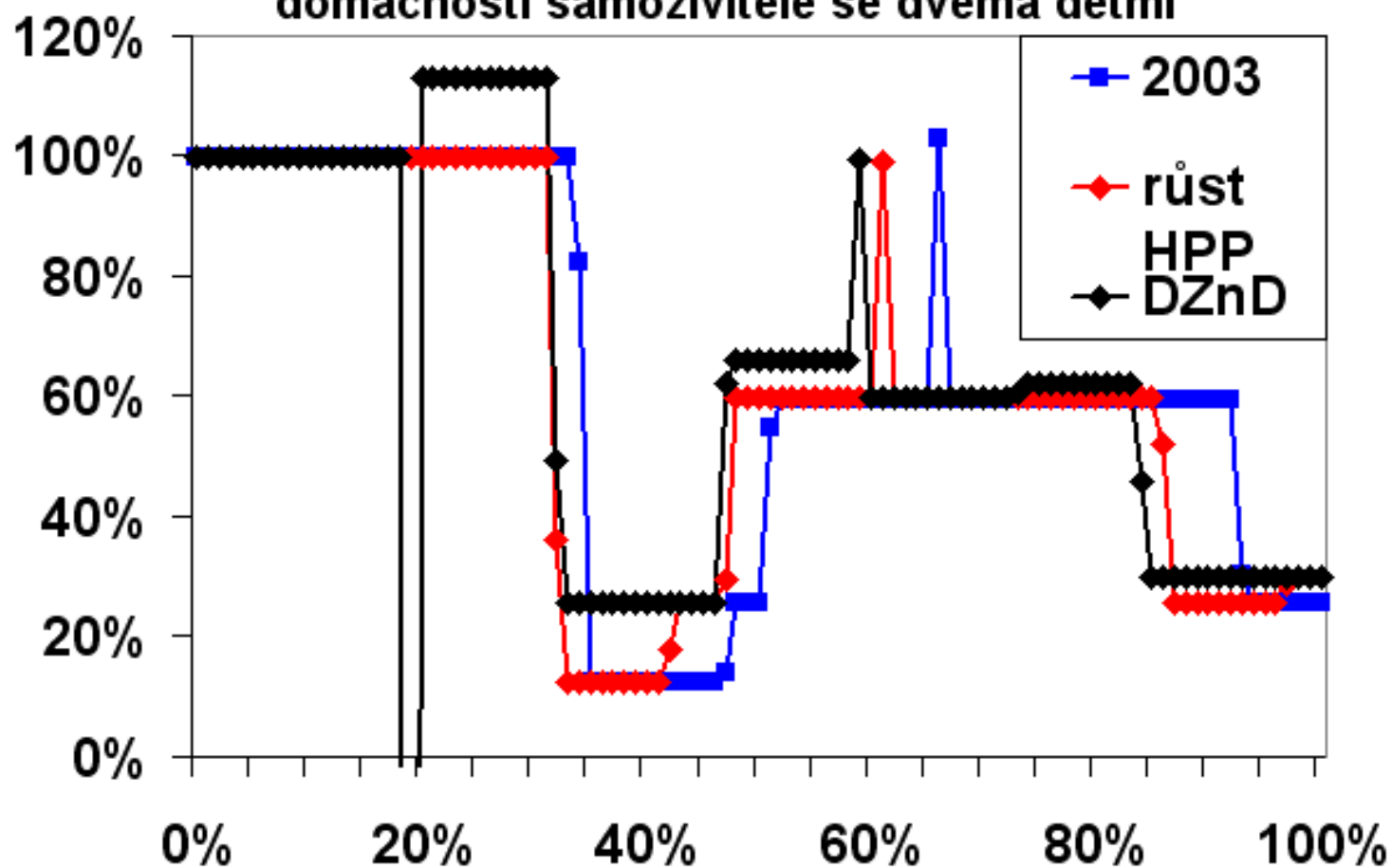
- potřeba velkých a aktuálních datových souborů
- neprůkazné výsledky (malý nebo žádný vliv, statisticky nevýznamné)
- U mikrosimulačních modelů dopad stále jenom modelován

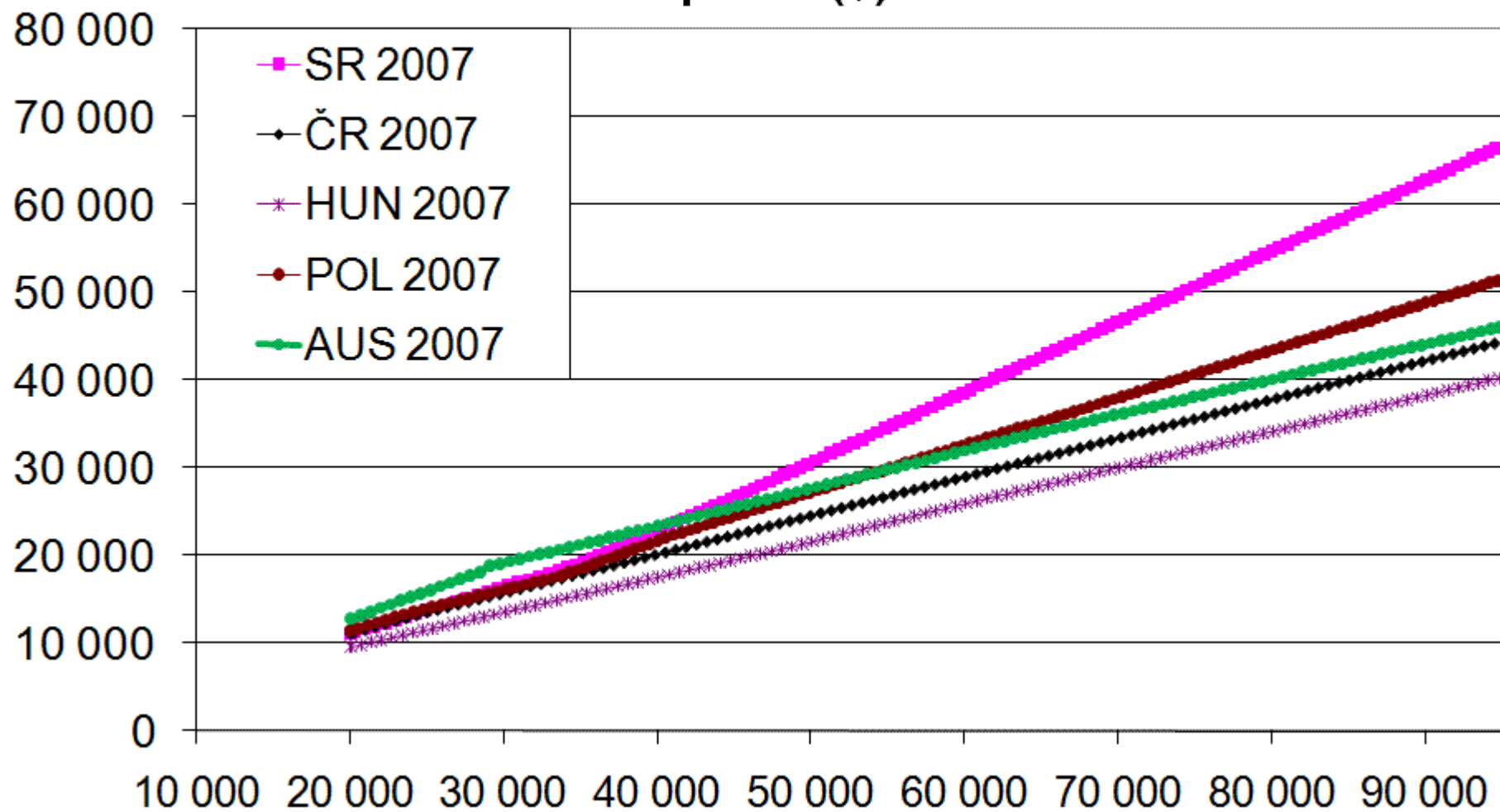
Některé příklady

- teorie: vliv daní a dávek na ochotu pracovat
- Dekompozice: vlivu růstu příjmů, změny daňové úlevy na dítě a zavedení „in-work“ na sazby METR
- Zdanění kvalifikované práce V4

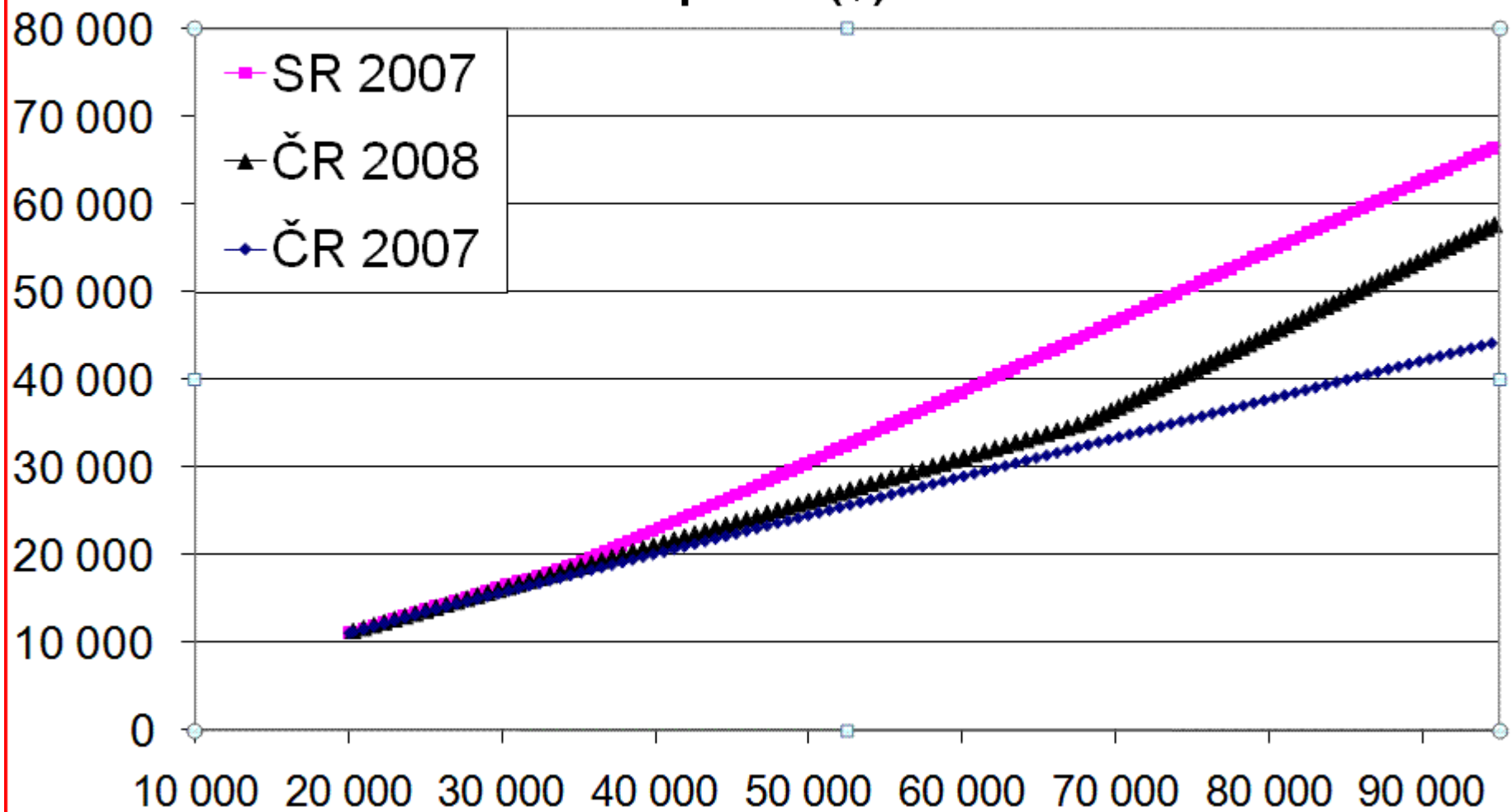
Vliv dílčích úprav daňově-dávkového systému na METR u domácnosti samoživitele se dvěma dětmi

Čistý příjem zaměstnance při daných nákladech práce (\$)

Čistý příjem zaměstnance při daných nákladech práce (\$)

Děkuji za pozornost

Etech22 Cvičný e-kurz - Gustav Novotný
Stavba zápisu a tvorba e-kurzů a 2D animací
Kód: Zapsáno požádáno Zareg. Vyplněno
Etech22 12

Studenti *smožte seznámit studenty do učebny i př...*

- *Seznání / a modifikování*
- *Fotografie*
- *Poslat otázku*
- *Diskusní fórum*
- *Registrace: udělování výjimek | problémy | nápověda*
- *Studentská anketa: moje odpovědi | veřejné odpovědi | nápověda*

Studijní materiály *nápověda*

- *Manipulace se studijními materiály*
- *Soletní odpojování či kopírování stromu studijních materiálů*
- *Interaktivní osnovy - zpřehledněte svoje materiály*
- *Nápovědy: o e-learningu obecně, osnovy, manipulace se st. materiály*

Odpovědníky *nápověda*

Zadání úkolů: studenti odpovídají - napi. Vyzkoušejte se, Test, Průzkum, Oživený text, Procvičování.